

Prevenirea consumului de substanțe în rândul solicitanților adolescenți de sex masculin din sistemul de primire

Ghid pentru discuții de grup

Ghidul pentru discuții de grup privind prevenirea consumului de substanțe cu solicitanții adolescenți de sex masculin din sistemul de primire

**A se utiliza împreună cu animația EUAA
„Everywhere There is Life” („Oriunde există viață”)**

Martie 2025

La 19 ianuarie 2022, Biroul European de Sprijin pentru Azil (EASO) a devenit Agenția Uniunii Europene pentru Azil (EUAA). Toate trimerile la EASO, la produsele și organismele EASO trebuie înțelese ca trimiteri la EUAA.

Manuscris finalizat în martie 2025

Agenția Uniunii Europene pentru Azil (EUAA) și persoanele care acționează în numele EUAA nu sunt responsabile pentru modul în care ar putea fi utilizate informațiile de mai jos.

Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2025

PDF ISBN 978-92-9418-051-3 doi:10.2847/3909610 BZ-01-25-014-RO-N

© Agenția Uniunii Europene pentru Azil (EUAA), 2025

Reproducerea textului este autorizată cu condiția menționării sursei.

Pentru orice utilizare sau reproducere a elementelor care nu se află în proprietatea EUAA, poate fi necesară solicitarea permisiunii direct de la titularii drepturilor respective. EUAA nu deține drepturi de autor asupra următoarelor elemente:

Ilustrația copertei: Animația „Everywhere there is life” („Oriunde există viață”) © EUAA, 2024.

Despre ghid

De ce a fost elaborat acest ghid? Consumul de substanțe a fost identificat ca un fenomen notabil în centrele de primire din statele membre ale UE și din țările asociate spațiului Schengen ⁽¹⁾. Astfel, EUAA pune accentul pe prevenție când lucrează cu solicitanții, în special cu solicitanții de sex masculin, care sunt grupul identificat ca fiind cel mai expus riscului. Acest ghid a fost elaborat pentru a completa și a fi utilizat împreună cu animația EUAA privind prevenirea consumului de substanțe ⁽²⁾. Ambele au scopul de a ajuta profesioniștii din domeniul primirii să poarte discuții preventive cu solicitanții adolescenți de sex masculin.

Cum a fost elaborat acest ghid? Echipa EUAA pentru vulnerabilitate a elaborat acest ghid cu sprijinul experților în domeniul consumului de substanțe și al prevenirii consumului de substanțe, al vulnerabilității și al sănătății psihice din statele membre. Consultarea cu experți din cadrul Agenției Uniunii Europene privind Drogurile a fost esențială în procesul de elaborare.

Cine ar trebui să folosească acest ghid? Acest ghid se adresează profesioniștilor care lucrează cu solicitanți adolescenți de sex masculin în sistemul de primire, și anume lucrători sociali, consilieri, psihologi și profesori. Ghidul poate fi, de asemenea, util pentru alte profiluri de profesioniști din domeniul primirii care au formare în domeniul asistenței psihosociale.

Cum se utilizează acest ghid? După introducere, ghidul este structurat în două secțiuni principale. Prima secțiune explică animația EUAA privind prevenirea consumului de substanțe și scopul acesteia. A doua secțiune oferă recomandări pentru desfășurarea discuțiilor de grup cu solicitanții adolescenți de sex masculin folosind animația ca instrument. În anexele la prezentul document se oferă o scurtă prezentare generală a temelor legate de consumul de substanțe și prevenirea consumului de substanțe, pentru a facilita înțelegerea generală de către profesioniștii din domeniul primirii, care vor modera discuțiile de grup cu solicitanții adolescenți de sex masculin.

Cum se raportează acest ghid la alte instrumente ale EUAA? Acest ghid completează alte resurse ale EUAA privind sănătatea psihică și starea de bine, educația psihologică ⁽³⁾ și sensibilizarea psihosocială a personalului de primă linie ⁽⁴⁾. Animația face parte din portalul EUAA Let's Speak Asylum („Să vorbim despre azil”) (furnizarea de informații în contextul primirii) ⁽⁵⁾. Toate instrumentele practice ale EUAA sunt disponibile online pe site-ul EUAA: <https://euaa.europa.eu/practical-tools-and-guides>.

⁽¹⁾ Cele 27 de state membre ale Uniunii Europene plus Islanda, Liechtenstein, Norvegia și Elveția.

⁽²⁾ EUAA, „Prevention of substance use” (Prevenirea consumului de substanțe), canalul de YouTube al EUAA, 13 decembrie 2024, accesat la 6 februarie 2025, <https://www.youtube.com/watch?v=nsJPFqE517o&t=36s>. Animația este disponibilă în limba engleză, precum și în 8 limbi vorbite frecvent de solicitanții de protecție internațională care sosesc în Europa. De asemenea, este subtitrată în 22 de limbi ale UE.

⁽³⁾ EUAA, *Practical Guide on Mental Health and Well-being of Applicants for International Protection: Part I – for Senior Management* (Ghid practic privind sănătatea psihică și starea de bine a solicitanților de protecție internațională: partea I – pentru personalul de conducere de nivel superior), noiembrie 2024, accesat la 19 martie 2025, <https://euaa.europa.eu/publications/mental-health-well-being-applicants-part-i-senior-management>; EUAA, *Practical Guide on Mental Health and Well-being of Applicants for International Protection: Part II – for those working in the first line* (Ghid practic privind sănătatea psihică și starea de bine a solicitanților de protecție internațională: partea II – pentru personalul care lucrează în prima linie), noiembrie 2024, accesat la 19 martie 2025, <https://euaa.europa.eu/publications/mental-health-well-being-applicants-part-ii-first-line-officers>; EUAA, *Practical Guide on Mental Health and Well-being of Applicants for International Protection: Part III. Toolbox for the implementation of mental health and psychosocial support* (Ghid practic privind sănătatea psihică și starea de bine a solicitanților de protecție internațională: partea III – Set de instrumente pentru implementarea sprijinului psihosocial și în materie de sănătate psihică), noiembrie 2024, accesat la 19 martie 2025, <https://euaa.europa.eu/publications/mental-health-well-being-applicants-part-iii-toolbox>; EUAA, *How can I support my child during difficult times?* (Cum pot să-mi sprijin copilul în momentele dificile?), iunie 2023, accesat la 19 martie 2025, <https://euaa.europa.eu/publications/how-can-i-support-my-child-during-difficult-times>; EUAA, *How can I deal with situations in which my parents seem sad, worried, or angry?* (Cum pot face față situațiilor în care părinții mei par trști, îngrijorați sau supărați?), iunie 2023, accesat la 19 martie 2025, <https://euaa.europa.eu/publications/how-can-i-deal-situations-which-my-parents-seem-sad-worried-or-angry>; EUAA, *How to handle situations when my friend or sibling is sad, angry or does dangerous things?* (Cum să gestionez situațiile în care prietenul sau fratele meu este trist, supărat sau face lucruri periculoase?), iunie 2023, accesat la 19 martie 2025, <https://euaa.europa.eu/publications/how-handle-situations-when-my-friend-or-sibling-sad-angry-or-does-dangerous-things>.

⁽⁴⁾ EUAA, „Psychological First Aid” (Acordarea primului ajutor psihologic), canalul YouTube al EUAA, 26 iunie 2023, accesat la 6 februarie 2025, <https://www.youtube.com/watch?v=kbcUeng8ul> însoțit de [instrucțiuni](#).

⁽⁵⁾ EUAA, Portalul „Let's Speak Asylum”, ianuarie 2023, accesat la 23 februarie 2025, <https://lsa.euaa.europa.eu/>.

Cuprins

Lista abrevierilor	5
1. Introducere	6
1.1. Obiectivul acestui ghid	7
1.2. Cine ar trebui să folosească acest ghid?	8
2. Animația EUAA privind prevenirea consumului de substanțe	9
2.1. Scop și grup-țintă	9
2.2. Mesaje, teme și simboluri principale	10
2.3. Narațiune	11
3. Cum se desfășoară discuțiile de grup cu solicitanții adolescenți de sex masculin utilizând animația EUAA	12
3.1. Pregătirea și măsurile de protecție	12
3.2. Facilitarea discuției de grup	13
3.2.1. Introducerea discuției de grup	14
3.2.2. Sfaturi pentru facilitarea discuției de grup – etapa 1	15
3.2.3. Sfaturi pentru facilitarea discuției în grup – etapa 2	17
3.2.4. Încheierea discuției de grup	18
Anexe privind informațiile suplimentare pentru cei care desfășoară discuții de grup în scopul prevenției	20
Anexa I. Consumul de substanțe și cum afectează tinerii	20
Anexa II. Ce înseamnă prevenirea eficace a consumului de substanțe?	23

Lista abrevierilor

Abreviere	Definiție
Convenția privind statutul refugiaților	Convenția din 1951 privind statutul refugiaților și Protocolul din 1967 la aceasta (denumită „Convenția de la Geneva” în legislația UE în materie de azil și de către CJUE)
EUAA	Agenția Uniunii Europene pentru Azil
EUDA	Agenția Uniunii Europene privind Drogurile
EUPC	Programa europeană de formare în domeniul prevenției
REITOX	Réseau Européen d'Information sur les Drogues et les Toxicomanies (Rețeaua europeană de informare privind drogurile și dependența de droguri)
Țările UE+	Statele membre ale UE și Islanda, Liechtenstein, Norvegia și Elveția
UE	Uniunea Europeană

1. Introducere

Conform unor studii recente ale EUAA, consumul de substanțe este un fenomen notabil în sistemele de primire din Europa, figurând printre primele trei probleme de sănătate psihică și semnale de avertizare privind incidentele critice ⁽⁶⁾. O analiză mai aprofundată a subiectului de către Agenția Uniunii Europene privind Drogurile (EUDA) și Agenția Uniunii Europene pentru Azil (EUAA) ⁽⁷⁾ a arătat că, potrivit profesioniștilor din domeniul primirii din statele membre ale UE și din țările asociate spațiului Schengen (țările UE+), consumul de substanțe este fie o problemă majoră (27 %), fie o problemă ocazională (50 %) în cadrul sistemului de primire ⁽⁸⁾.

Cauzele identificate se referă la incidente care au loc înainte sau în timpul călătoriei și după sosire. Printre ele se numără evenimente traumatizante survenite în țările de origine sau în timpul tranzitului, pierderea sprijinului comunitar și social, lipsa implicării în activități semnificative, incertitudinea legată de procedurile de azil de lungă durată sau șomajul din țările de primire ⁽⁹⁾. Unele dintre cele mai importante consecințe observate în legătură cu consumul de alcool, substanțe ilicite și medicamente prescrise de către solicitanți sunt probleme de sănătate psihică, probleme sociale, cum ar fi lipsa unui loc de muncă, conflicte cu familia, alți rezidenți sau personalul, precum și agresivitatea și, într-o măsură mai mică, neglijarea educației și probleme educaționale.

Solicitanții tineri, bărbați singuri, inclusiv adolescenții și minorii neînsoțiți, reprezintă grupul cel mai expus riscului, identificat de studiu. Asemenea tinerilor din țările UE+, solicitanții adolescenți ar putea fi predispuși la comportamente riscante și la dorința de a încerca diverse lucruri, care pot include și consumul de substanțe. Aceștia pot manifesta vulnerabilitate în acest sens din cauza riscurilor asociate călătoriei și schimbărilor majore prin care trec la sosirea într-o țară nouă și la solicitarea protecției internaționale. Mulți se confruntă cu incertitudini în perioada în care așteaptă o decizie cu privire la cererea lor de protecție internațională. În plus, cei care ajung neînsoțiți în Europa se confruntă cu dificultatea de a-și gestiona singuri situația, familia și comunitatea lor aflându-se adesea la mare distanță.

Pentru a aborda aceste probleme, EUAA a elaborat animația „Oriunde există viață”, destinată adolescenților de sex masculin din centrele de primire din țările UE+. Aceasta servește ca instrument pentru facilitarea discuțiilor privind prevenția și, eventual, a altor inițiative relevante în aceste contexte.

⁽⁶⁾ EASO, „*Mental health of applicants for international protection in Europe – Initial mapping report*” (Sănătatea psihică a solicitanților de protecție internațională în Europa – raport inițial de cartografiere), iulie 2020, accesat la 19 martie 2025, <https://euaa.europa.eu/publications/report-mental-health-applicants>; EASO, *Consultations with Applicants for International Protection on Mental Health. A participatory approach – supported by Member State authorities and civil society* (Consultări cu solicitanții de protecție internațională privind sănătatea psihică – o abordare participativă sprijinită de autoritățile statelor membre și de societatea civilă), decembrie 2021, accesat la 19 martie 2025, <https://euaa.europa.eu/publications/consultation-applicants-international-protection-mental-health>; EUAA, *Critical incident management in the field of asylum and reception* (Gestionarea incidentelor critice în domeniul azilului și primirii), 2022, accesat la 19 martie 2025, <https://euaa.europa.eu/publications/critical-incident-management-field-asylum-and-reception>.

⁽⁷⁾ EMCDDA-EUAA, *Professionals working in reception centres in Europe: an overview of drug related challenges and support needs* (Profesioniștii care lucrează în centrele de primire din Europa: o imagine de ansamblu a provocărilor legate de droguri și a nevoilor de sprijin), octombrie 2023, accesat la 19 martie 2025, <https://euaa.europa.eu/publications/professionals-working-reception-centres-europe-overview-drug-related-challenges-and-support-needs>.

⁽⁸⁾ Ibidem, p. 21.

⁽⁹⁾ Ibidem, p. 21-22.

1.1. Obiectivul acestui ghid

Acest ghid oferă recomandări de utilizare a animației EUAA „Oriunde există viață” pentru a discuta subiectele de mai jos cu solicitanții adolescenți de sex masculin:

- cum trăiesc solicitanții adolescenți de sex masculin în centrele de primire și principalele probleme care îi preocupă;
- pe ce este important să se concentreze în timp ce așteaptă deciziile cu privire la cererile lor;
- socializarea și menținerea legăturii cât timp rămân în sistemul de primire;
- motivația pentru o adaptare pozitivă cu ajutorul resurselor disponibile.

Acest ghid oferă și o imagine de ansamblu concisă asupra următoarelor aspecte:

- consumul de substanțe, cum se ajunge la consumul problematic de substanțe și la tulburările legate de consumul de substanțe, cu accent pe tineri ([Anexa I. Consumul de substanțe și cum afectează tinerii](#));
- prevenirea consumului de substanțe, punând accentul pe mediile și pe legăturile sociale sănătoase ([Anexa II. Ce înseamnă prevenirea eficace a consumului de substanțe?](#)).

Prezentările generale din anexe ajută la înțelegerea generală de către profesioniștii din domeniul primirii a celor două teme abordate.

Următoarele aspecte nu intră în domeniul de aplicare al acestui ghid:

- tulburările legate de consumul de substanțe și efectele nocive asociate;
- tipuri de substanțe consumate în mod obișnuit în Europa și efectele lor.

Aceste subiecte trebuie excluse din discuțiile bazate pe animația EUAA. În cazul în care unii băieți au nevoie să vorbească despre impactul consumului de substanțe sau despre sprijin, se recomandă consultarea profesioniștilor din domeniul drogurilor sau a unor resurse precum Rețeaua europeană de informare privind drogurile și dependența de droguri (REITOX) a EUDA ⁽¹⁰⁾ și formatorii certificați prin Programa europeană de formare în domeniul prevenției (EUPC) ⁽¹¹⁾.

⁽¹⁰⁾ EUDA, „REITOX network of national focal points” (Rețeaua REITOX a punctelor focale naționale), site-ul EUDA, accesat la 15 ianuarie 2025, https://www.euda.europa.eu/about/partners/reitox_en. REITOX se referă la rețeaua EUDA de actori de monitorizare a drogurilor la nivel național. Aceasta este formată din 30 de instituții sau agenții naționale desemnate, responsabile pentru colectarea și raportarea datelor despre droguri și dependența de droguri. Aceste instituții sunt numite „puncte focale naționale” sau „observatoare naționale în materie de droguri”.

⁽¹¹⁾ EUDA, „European Prevention Curriculum (EUPC): list of trainers and master trainers” [Programa europeană de formare în domeniul prevenției (EUPC): lista formatorilor și a formatorilor principali], site-ul EUDA, accesat la 15 ianuarie 2025, https://www.euda.europa.eu/best-practice/european-prevention-curriculum-eupc/list-of-trainers_en. Este disponibilă o listă a formatorilor pe țări.

1.2. Cine ar trebui să folosească acest ghid?

Acest ghid se adresează profesioniștilor care lucrează cu solicitanții adolescenți, inclusiv lucrătorilor sociali, consilierilor, psihologilor și responsabililor cu vulnerabilitatea, cadrelor didactice, precum și profesioniștilor din domeniul primirii cu alte profiluri, cu condiția să aibă experiență sau formare în domeniul asistenței psihosociale. Interpreții și mediatorii culturali care sprijină discuțiile de grup cu băieții adolescenți pot consulta, de asemenea, ghidul.

Nu este nevoie ca profesioniștii din domeniul primirii implicați în aceste discuții să aibă cunoștințe specializate în domeniul consumului de substanțe sau să furnizeze informații în acest sens.

2. Animația EUAA privind prevenirea consumului de substanțe

Animația EUAA privind prevenirea consumului de substanțe este în concordanță cu abordarea în materie de sănătate psihică și sprijin psihosocial utilizată în prezent pe scară largă de actorii umanitari. Această abordare recunoaște importanța îngrijirii preventive a sănătății psihice a solicitanților. Presupune abordarea nevoilor psihosociale ale solicitantului din momentul sosirii, prin furnizarea de servicii de bază și de securitate, precum și consolidarea implicării comunității, a legăturilor familiale, a rețelelor sociale și a educației psihologice pe tot parcursul șederii sale, pentru a reduce riscurile de comportamente negative de adaptare, cum ar fi consumul de substanțe, și consolidând totodată reziliența ⁽¹²⁾.

Animația urmează, de asemenea, abordarea bazată pe dovezi a EUDA în materie de prevenire a consumului de substanțe, care promovează crearea unor medii care nu încurajează consumul de droguri, stabilirea unor relații sociale sănătoase și implicarea persoanelor expuse riscului în activități zilnice semnificative.

Animația are rolul de a ajuta responsabilii din prima linie să comunice bine cu solicitanții adolescenți de sex masculin, ajutându-i să discute despre provocări și despre cum își pot folosi timpul în mod constructiv pe durata procedurilor de primire. Animația evită să se concentreze pe consumul de substanțe în sine și nu folosește mesaje de interdicție, avertizare sau pedepsire, deoarece s-a demonstrat că acestea sunt inefficiente în prevenirea consumului de substanțe în rândul tinerilor.

2.1. Scop și grup-țintă

Această animație se adresează solicitanților adolescenți de sex masculin (cu vârste cuprinse între 14 și 17 ani) pentru a preveni consumul de substanțe și comportamentele negative de adaptare. Se pornește de la premisa că comportamentele negative de adaptare manifestate de solicitanții adolescenți de sex masculin, inclusiv consumul de substanțe, ar putea fi prevenite dacă s-ar recurge la o abordare cuprinzătoare a situației lor. Abordarea include o conversație (discuție de grup) despre schimbările prin care trec, sentimentele lor și resursele disponibile în centrul de primire, cum ar fi sprijinul social și activități precum sportul sau învățarea. Astfel, băieții sunt încurajați să-și folosească într-un mod sănătos și productiv timpul petrecut în sistemul de primire în așteptarea deciziilor privind azilul ⁽¹³⁾.

Animația va fi prezentată solicitanților adolescenți de sex masculin care nu au încercat deloc consumul de substanțe sau care au consumat ocazional sau doar au încercat. Nu se

⁽¹²⁾ EUAA, *Practical Guide on Mental Health and Well-being of Applicants for International Protection: Part I – for Senior Management*, noiembrie 2024, p. 29-30, accesat la 19 martie 2025, <https://euaa.europa.eu/publications/mental-health-well-being-applicants-part-i-senior-management>.

⁽¹³⁾ Pentru semnificația acestor termeni, vezi [Anexa I. Consumul de substanțe și cum afectează tinerii](#).

recomandă utilizarea animației pentru discuții preventive cu solicitanții adolescenți de sex masculin care consumă substanțe frecvent sau până la un nivel nociv sau care prezintă deja dependență.

Animația trebuie prezentată solicitanților adolescenți de sex masculin după ce sunt înregistrați și cazați în centrele de primire. Este concepută pentru perioada de așteptare a deciziilor, care poate dura mai multe luni. Această perioadă poate fi folosită pentru a-i ajuta să-și dezvolte cunoștințele și abilitățile pentru viața pe care o vor avea după luarea deciziei și pe perioada șederii lor în centrul de primire. În acest sens, este esențial ca aceștia să cunoască toate resursele disponibile în cadrul sistemului de primire pentru a preveni comportamentele negative de adaptare.

2.2. Mesaje, teme și simboluri principale

Animația conține următoarele **mesaje principale** pentru solicitanții adolescenți de sex masculin care se află în centrele de primire.

Provocările cu care te confrunți sunt reale și normale:

- emoțiile prin care treci după sosire și în așteptarea deciziei privind cererea de azil, cum ar fi îngrijorarea, stresul, frustrarea, speranța, sunt naturale și de înțeles;
- mecanismele de adaptare negative, cum ar fi consumul de substanțe, pot părea uneori o soluție pentru a face față incertitudinilor și îngrijorărilor și putem discuta de ce se întâmplă așa.

Există oportunități de a face față situației și de a utiliza în mod benefic timpul petrecut în centrul de primire:

- sunt disponibile resurse care te pot ajuta să adopți mecanisme de adaptare pozitive:
 - poți apela la personalul de primire și la personalul psihosocial pentru informare și sprijin;
 - adresează-te personalului medical pentru a trata orice problemă de sănătate sau simptome;
 - ia legătura cu rezidenții pentru a socializa;
 - fii activ și participă la activități de grup;
- ai încredere în punctele tale forte, în resursele tale și în rezistența ta.

Principalele teme prezentate în animație sunt:

- singurătatea, prietenia și alegerea prietenilor;
- socializarea într-o țară nouă;
- adaptarea (de exemplu, învățarea limbii locale);

- mecanismele negative de adaptare (de exemplu, consumul de substanțe);
- aspirațiile pentru viitor (de exemplu, viitoarea profesie);
- mecanismele pozitive de adaptare și resursele disponibile în cadrul sistemului de primire;
- la cine să apelezi și în cine să ai încredere cât timp aștepți decizia privind cererea depusă.

Animația utilizează **simboluri**, și anume un zmeu, un mecanic auto și nori, pentru a reprezenta și a discuta temele enumerate mai sus în diferite țări și contexte (pentru semnificația simbolurilor, vezi secțiunea [3.2. Facilitarea discuției de grup](#)).

2.3. Narațiune

Animația îl prezintă pe Ahmad, un băiat afgan în vârstă de 16 ani care se află de mai multe luni în sistemul de primire ca solicitant de azil neînsoțit. El își împărtășește emoțiile de tot felul și îngrijorările pe care le trăiește la sosire, precum și modul în care s-a adaptat manifestând un comportament pozitiv în așteptarea deciziei și evitând comportamentele negative, cum ar fi consumul de substanțe. Ahmad a solicitat sprijin din partea personalului, a participat la activități de grup și și-a făcut prieteni, ceea ce l-a ajutat să se simtă mai bine și să se integreze în comunitatea rezidenților, astfel că a reușit să-și potolească îngrijorarea și să se implice mai mult.

Animația îl prezintă pe Ahmad trăind în două centre de primire. Inițial este cazat într-un centru destinat mai multor categorii de persoane, înainte de a fi transferat într-un centru specializat pentru minori neînsoțiți.

NB. Animația are caracter generic, fiind dezvoltată pentru a deservi toate țările UE+; prin urmare, contextul descris al primirii ar putea fi mai realist pentru unele țări UE+ și mai puțin pentru altele.

3. Cum se desfășoară discuțiile de grup cu solicitanții adolescenți de sex masculin utilizând animația EUAA

Discuțiile de grup ar trebui să aibă loc în centre de primire în care sunt disponibile activități recreative, de sprijin și de învățare pentru tinerii solicitanți (în cadrul instituției sau prin recomandări). Aceasta este considerată o condiție prealabilă esențială pentru organizarea unor astfel de discuții de prevenție. În plus, este întotdeauna bine ca astfel de discuții să fie incluse într-o gamă mai largă de activități de sprijin psihosocial și recreative oferite populației solicitante.

3.1. Pregătirea și măsurile de protecție

Componenta și structura grupului

- Între 6 și 10 solicitanți adolescenți (cu vârste cuprinse între 14 și 17 ani) – cei neînsoțiți separat de cei însoțiți sau într-un grup mixt.
- Solicitanți adolescenți de sex masculin care nu consumă substanțe sau care au încercat doar un consum moderat sau ocazional de substanțe.
- Discuții cu durata de 60-90 de minute, cu o pauză de 15 minute dacă se prelungește la 90 de minute.

Alegerea momentului

- Se începe din a doua lună, după ce toate procedurile de admisie, inclusiv cazarea, sunt finalizate și participanții simt că s-au acomodat.
- Sesiunile sunt programate în așa fel încât să se evite suprapunerile cu celelalte angajamente ale participanților (educație, cursuri de limbi străine, sport).

Participare garantată Asigurați-vă că organizați discuții pentru toți tinerii interesați.

Participare informată și voluntară Informați participanții și îngrijitorii/reprezentanții legali în prealabil, ca să cunoască scopul și formatul discuției și să fie de acord să participe. Stabiliți calendarul de comun acord.

Sprijin disponibil Informați participanții că, dacă este necesar, vor beneficia de sprijinul unui lucrător social sau al unui mentor.

Spațiu sigur

- Solicitanții care se află într-o stare psihologică gravă sau de criză nu trebuie incluși în grup, pentru a se evita agravarea stării lor.
- Asigurați-vă că un participant care ar putea să se simtă afectat în timpul discuției primește imediat sprijin specializat și poate discuta subiectele individual, ulterior, dacă este necesar.
- După sesiunea de informare discutați cu interpretul, mai ales dacă acesta a fost odată solicitant.

Abordarea discuției

- Încurajați toți participanții să vorbească, dar nu-i forțați. Și participarea tacită este benefică.
- Tratați opiniile împărtășite ca fiind valoroase în sine, evitați să le discutați în termeni de „corect sau greșit”.
- Puneți întrebări suplimentare pentru a înțelege gândurile și reacțiile participanților. Rămâneți deschiși la diversele reacții pe care le-ar putea exprima: aprobare, judecată, sentimente, critici, întrebări sau ezitări.

Limbi utilizate și interpretare

- Facilitatorii trebuie să vorbească limba participanților sau să lucreze cu un interpret sau un mediator cultural.
- Interpreții trebuie informați cu privire la scopul discuției și la acest ghid.
- Limbajul trebuie să fie adecvat vârstei, simplu, empatic și antrenant.
- Participanții trebuie să vorbească aceeași limbă (limba maternă sau o a doua limbă). Grupurile lingvistice mixte necesită mai mulți traducători, ceea ce poate încetini discuțiile și poate afecta dinamica grupului.

3.2. Facilitarea discuției de grup

Discuția de grup va fi condusă de un facilitator cu sprijinul unui interpret sau al unui mediator cultural, dacă este necesar. Facilitatorul și interpretul trebuie să vizioneze animația în prealabil, să se întâlnească înainte pentru a clarifica scopul discuției și să convină asupra modului de desfășurare și a structurii discuției.

Se recomandă ca discuția să se desfășoare în două etape, cu o introducere și o concluzie.

Subiect	Durată	Scop	Modalitate
Introducere	10 min.	Pregătiți grupul de băieți pentru discuție și stabiliți regulile.	• Prezențați-vă reciproc. • Joc rapid.
Etapa 1	40 min.	Discutați principalele teme ale animației, acordând prioritate celor selectate de participanți.	• Vizionați animația completă. • Redați din nou scenele principale ale animației.
Pauză (15 minute)			
Etapa 2	15 min.	Îndrumați participanții să folosească resursele disponibile în centrul de primire respectiv.	• Împărtășiți informații relevante și alte materiale vizuale disponibile.
Încheiere	10 min.	Recunoașteți importanța participării băieților și invitați-i să-și împărtășească impresiile din discuția de grup propriu-zisă.	• O sesiune scurtă cu toți participanții.

3.2.1. Introducerea discuției de grup

Dispoziții privind atribuirea locurilor în sălile de reuniune

Se recomandă aranjarea scaunelor în semicerc, inclusiv pentru facilitator și interpret. Asigurați-vă că toată lumea are vizibilitate la fel de bună asupra ecranului.

Pregătirea

- Toți participanții trebuie să se prezinte dacă nu se cunosc între ei ⁽¹⁴⁾.
- Jucați un joc rapid ⁽¹⁵⁾ dacă este necesar pentru a crea o atmosferă confortabilă.
- După ce toți participanții se cunosc între ei, treceți direct la etapa următoare.

Stabiliți regulile grupului

Înainte de a începe, stabiliți împreună câteva reguli de bază, cum ar fi:

- ascultarea reciprocă;
- respectarea diferitelor opinii;
- menținerea prezenței în cadrul discuției (fără telefoane/fără intrări/ieșiri).

⁽¹⁴⁾ De exemplu, participanții pot arunca o minge de la unul la altul. Participantul care ține mingea se poate prezenta spunându-și numele și un hobby, apoi pasează mingea următorului participant.

⁽¹⁵⁾ Un joc rapid poate include întrebări despre preferințe (sportul, fructul, ora din zi preferată) și posibilitatea ca fiecare băiat să ofere o scurtă explicație a preferințelor sale. Răspunsurile trebuie să fie concise.

Explicați:

- scopul și durata discuției;
- că discuția nu are legătură cu examinarea cererii lor de azil;
- că nu există răspunsuri corecte sau greșite; ceea ce contează este să purtați o discuție bazată pe impresiile și opiniile fiecăruia despre animație;
- că participanții pot pleca oricând dacă nu se simt confortabil.

Vizionați animația: redați animația, care are o durată de 2,51 minute, întregului grup.

Începeți prin a adresa întrebarea: „Ce v-a impresionat în această animație?”

3.2.2. Sfaturi pentru facilitarea discuției de grup – etapa 1

Identificarea și discutarea temelor de interes pentru participanți.

Discuția va analiza cum reacționează participanții după ce vizionează animația, identificând subiecte care îi interesează fără a impune idei. Grupurile de solicitanți adolescenți de sex masculin s-ar putea axa fiecare pe teme diferite, în funcție de circumstanțele lor personale, de mediul din care provin etc. Printre teme s-ar putea număra singurătatea, adaptarea la o țară nouă, aspirațiile profesionale. Unii ar putea decide să vorbească și despre droguri și criminalitate. Orice subiect abordat poate fi dezbătut în cadrul discuțiilor, iar facilitatorii trebuie să se asigure că se pot concentra pe prevenție și pe consolidarea rezilienței participanților.

Mai jos veți găsi sfaturi de utilizare a temelor și simbolurilor din animație pentru a modera o discuție semnificativă. Secțiunea de analiză a poveștii explică părțile importante ale animației.

Animație privind prevenirea consumului de substanțe „Oriunde există viață” – teme principale	
<i>Prima interacțiune cu echipa de primire și un mediu nou</i>	Minutul din animație: 00:00– 00:35
Mesaje principale	Sentimentele și provocările cu care vă confrunțați la sosirea într-o țară nouă sunt reale și normale.
Întrebări de orientare	Sosirea într-o țară nouă poate fi o provocare. Având în vedere experiența voastră, care au fost aspectele pe care le-ați considerat dificile și cele pe care le-ați considerat pozitive și utile? Să te descurci într-un loc nou poate fi dificil. Având în vedere experiența voastră, care sunt aspectele pe care le-ați considerat dificile și cele pe care le-ați considerat pozitive și utile?
Subiecte de discuție	• limba • o cultură și reguli noi • alte subiecte aduse în discuție de participanți
Simboluri principale	Clădiri de tip container: reprezintă o etapă temporară din viața solicitanților.

Analizarea poveștii prezentate în animație. Ahmad, un băiat neînsoțit în vârstă de 16 ani din Afganistan, ajunge la un centru de primire cu clădiri de tip container, unde nu se simte în siguranță pentru că nu cunoaște mediul în care a intrat. Se confruntă cu singurătatea, diferențele culturale și nevoia de a învăța regulile din noul mediu de viață.

Ezitări privind adaptarea la o țară nouă

Minutul din animație:
00:35-1:20

Mesaje principale Provocările și sentimentele cu care vă confrunțați în procesul de adaptare la viața în centrul de primire și la o nouă cultură sunt reale și normale.

Întrebări de orientare Dacă cineva se simte plictisit sau îngrijorat în timpul șederii sale în centrul de primire, ce credeți că ar putea să-l facă să se simtă mai bine?
Ce credeți că ar putea ajuta o astfel de persoană să se simtă mai bine?

Subiecte de discuție

- singurătatea
- plictiseala
- dorul de casă, de familie și de prieteni
- anxietatea legată de adaptare și de rezultatul cererii de azil
- alegerea prietenilor potriviți
- mecanisme negative de adaptare (fumat, consum de alcool, droguri)
- alte subiecte propuse de participanți

Simboluri principale Norii: reprezintă timpul care trece și neancorarea în realitate.
Noaptea: reprezintă stările proaste, activitățile cu consecințe negative, tristețea.

Analizarea poveștii prezentate în animație. Ahmad stă singur în camera lui, privind cerul înnoțat, care simbolizează timpul ce trece fără să aibă nimic de făcut. Se simte singur și copleșit de noua situație, gândindu-se la familia și prietenii săi de acasă. Scena transmite tristețea și îngrijorarea trăite de Ahmad în timp ce se străduiește să-și dea seama cum se poate adapta la noua sa viață.

În scena următoare, Ahmad vede un grup de băieți în fața centrului de primire. Este seara târziu și aceștia fumează, beau și probabil consumă droguri. Observă însă că nici ei nu par să se simtă bine și nu știu cum să se descurce în noua lor viață. Ahmad decide să nu li se alăture. Lui Ahmad îi este clar că nu a venit în noua țară ca să consume droguri pentru a fi acceptat de o gașcă.

Utilizarea constructivă a timpului petrecut în centrul de primire în beneficiul obiectivelor viitoare

Minutul din animație:
1:20-2:38

Mesaje principale Timpul petrecut în centrul de primire poate fi folosit într-un mod sănătos și benefic pentru învățare și pregătirea pentru viața care va urma după luarea deciziei privind azilul.
Sunteți rezistenți și, cu ajutorul prietenilor și al personalului, vă puteți simți implicați și mulțumiți cât timp așteptați luarea deciziei privind cererea voastră.

Întrebări de orientare	De ce sunt importanți prietenii buni? Ce înseamnă să fii un prieten bun? Ce profesie v-ar plăcea să urmați și de ce? Ce competențe sunt necesare pentru această profesie? Ce apreciați cel mai mult la țara și cultura voastră de origine? Dacă vi s-ar da ocazia să produceți o secvență din această animație, cum ați continua povestea lui Ahmad? <i>Abordare alternativă</i> Ce părere aveți despre cum și-a gestionat Ahmad șederea în centrele de primire – vi se pare util? Credeți că Ahmad face ceva ce și voi ați putea încerca să faceți mai mult? Aveți alte idei?
Subiecte de discuție	• prietenie: alegerea prietenilor buni și evitarea influențelor negative • învățarea unei profesii: concentrarea pe competențele necesare pentru viitoarea profesie • reziliența • importanța culturii și limbii materne
Simboluri principale	Zmeul: reprezintă libertatea, reziliența, speranța, munca în echipă și prietenia (un zmeu trebuie înălțat de două persoane). <i>Înălțarea de zmeie este un sport popular în aer liber în țări precum Afganistan sau Siria.</i> Mecanic auto: reprezintă profesia, care oferă împlinire și independență.
Analizarea poveștii prezentate în animație. Ahmad decide să evite consumul de droguri, concentrându-se în schimb pe obiectivul său de a învăța o profesie. Norii din fața ferestrei sale se transformă într-un zmeu, care simbolizează aspirațiile lui pentru viitor. În scena următoare, care reprezintă viitorul, Ahmad este mai în vârstă și lucrează ca mecanic auto. Într-o altă scenă, Ahmad s-a mutat într-un centru specializat pentru minori neînsoțiți, unde participă la activități, își face prieteni buni, precum Huseyin, și ia lecții de limbi străine. Cei doi prieteni își petrec timpul împreună, înălțând zmeie și făcându-și temele. Scena finală îl înfățișează pe Ahmad vorbind la telefon cu o rudă, pregătindu-se să facă sport cu prietenii și să se întâlnească cu lucrătorul social, ceea ce ilustrează că timpul pe care-l petrece în centrul de primire este bine structurat. NB. Nu toți băieții vor fi interesați de înălțarea zmeielor (unii ar putea considera că este o activitate pe care o practică doar copiii mici). În acest caz, pot fi întrebați ce activități/jocuri le place să joace cu prietenii.	

3.2.3. Sfaturi pentru facilitarea discuției în grup – etapa 2

Îndrumare cu privire la resursele disponibile pentru participanți.

Discuția pe marginea temelor „selectate” va conduce la o discuție despre resursele disponibile în centrul de primire pentru a ajuta băieții adolescenți să-și petreacă timpul în mod structurat și sănătos.

Veți furniza informații despre divulgarea de informații, asistența medicală și psihologică, învățarea unei limbi străine, asistența școlară și activitățile recreative, sportive și culturale.

În plus, veți prezenta personalul de asistență din cadrul centrului, cum ar fi lucrătorii sociali, asistenții medicali, medicii și psihologii, dacă sunt disponibili. Scopul este de a-i încuraja pe băieți să perceapă centrul de primire ca pe o comunitate și să utilizeze resursele acestuia solicitând ajutorul personalului atunci când este necesar.

Utilizarea timpului petrecut în centrul de primire în mod constructiv pentru obținerea de informații, sprijin sau îndrumare		Minutul din animație: 1:41 – 2:10
Mesaje principale	În cadrul centrului de primire există resurse care vă pot ajuta să vă folosiți timpul în mod sănătos. Când aveți nevoie de ceva, comunicați cu personalul relevant. Când aveți nevoie de informații și îndrumare, trebuie să solicitați sprijin și să puneți întrebări.	
Întrebări de orientare	Știți când puteți apela la personal pentru sprijin? Cunoașteți activitățile sociale, educaționale și recreative din cadrul acestui centru?	
Subiecte de discuție	• importanța sprijinului medical, psihosocial, școlar și în învățarea limbilor străine (discutați numai aspectele disponibile și accesibile) • planificarea activităților zilnice și a celor recreative disponibile • resurse sociale, medicale, educaționale și recreative specifice disponibile	
Simboluri principale	Zmeul: reprezintă prietenia, munca în echipă, sprijinul reciproc. Personalul din centrul de primire (asistent medical, responsabil cu primirea): reprezintă importanța interacțiunilor umane și a comunicării în vederea acordării de sprijin.	
Analizarea poveștii prezentate în animație. Ahmad solicită ajutorul personalului. Vorbește cu un lucrător social pentru a fi îndrumat cu privire la viața socială în centrul de primire și merge la asistenta medicală ca să primească medicamente pentru durere. Prietenul lui Ahmad, Huseyin, solicită și el sfatul lucrătorului social, care îl ascultă și îi oferă îndrumare, sugerându-i, dacă este necesar, să consulte un psiholog. Animația se încheie cu un mesaj care încurajează tinerii să se adreseze personalului centrului de primire pentru îndrumare.		

3.2.4. Încheierea discuției de grup

Pentru a încheia sesiunea, invitați băieții să-și împărtășească gândurile cu privire la conversație, întrebându-i:

- Ce v-a plăcut din discuția noastră?
- Ce s-ar fi putut face mai bine?

- Dacă ați putea descrie într-un cuvânt sau o imagine ce simțiți în legătură cu discuția noastră, care ar fi?

Nu reluați discuția pe baza răspunsurilor lor. Pur și simplu, creați o atmosferă în care să-și poată împărtăși gândurile sau sentimentele fără teamă. După ce a vorbit toată lumea, mulțumiți-le pentru participare.

De reținut. Spuneți băieților că pot discuta cu un lucrător social sau un mentor, la un moment potrivit, dacă doresc să vorbească mai mult despre animație și teme abordate sau despre orice gând sau emoție trezite de discuție.

Anexe privind informațiile suplimentare pentru cei care desfășoară discuții de grup în scopul prevenției

Prezentările generale furnizate mai jos au scopul de a facilita înțelegerea generală a temei consumului de substanțe de către profesioniștii din domeniul primirii, care vor modera discuțiile de grup cu băieții adolescenți solicitanți. Nu sunt concepute ca materiale care să fie utilizate în discuțiile de grup.

Anexa I. Consumul de substanțe și cum afectează tinerii

Situația drogurilor în UE se caracterizează prin niveluri mari de disponibilitate și consum de substanțe. Substanțele disponibile sunt extrem de diverse, incluzând o gamă largă de substanțe psihoactive și noi droguri sintetice. Consumatorii de droguri pot fi expuși unui risc mai mare de efecte adverse asupra sănătății, prin consumul, posibil fără știrea lor, de substanțe sau amestecuri de droguri mai puternice sau mai noi, cu riscuri necunoscute pentru sănătate ⁽¹⁶⁾. Consumul de substanțe în țările europene este observat atât în rândul populației adulte, cât și în rândul tinerilor.

Ce este consumul de substanțe? Utilizarea de diferite substanțe psihoactive, care influențează sentimentele, percepțiile, procesele de gândire și/sau comportamentul. Poate implica o utilizare sporadică și experimentală, dar care, în funcție de diverși factori, poate evolua către un consum mai frecvent și haotic. Consumul de substanțe poate progresa în trei etape, după cum se detaliază mai jos.

1. Consum moderat și sporadic, consumul de substanțe fiind una dintre numeroasele activități cu scop recreativ ale individului.
2. În cazul consumului intensificat și tot mai mare, consumul de substanțe devine mai susținut și mai frecvent și constituie principala activitate de agrement a individului. Deși performanțele sociale și personale încep să scadă, comportamentul este încă în mare măsură organizat, iar persoana își poate îndeplini majoritatea rolurilor și responsabilităților.
3. Pierderea controlului asupra consumului de droguri și dezvoltarea unei tulburări legate de consumul de substanțe înseamnă că activitățile legate de consumul de substanțe

⁽¹⁶⁾ EMCDDA, *Raportul european privind drogurile: tendințe și evoluții*, Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, Luxemburg, 2022, *Raportul european al EMCDDA privind drogurile*, 2024, EUDA.europa.eu, 2024, accesat la 5 decembrie 2024, <https://emcdda.europa.eu/publications/european-drug-report/2024>.

sunt acum principala preocupare a individului. Este important de reținut că intrarea într-o etapă este necesară, dar nu suficientă pentru a trece la etapa următoare ⁽¹⁷⁾.

Ce este tulburarea legată de consumul de substanțe? La majoritatea consumatorilor de substanțe efectele nu sunt grave, însă unii se confruntă cu probleme care le afectează în mod semnificativ sănătatea, rolurile sociale și starea de bine, acestea fiind denumite tulburări legate de consumul de substanțe (pot fi ușoare, moderate sau severe). Potrivit Organizației Mondiale a Sănătății (Clasificarea Internațională a Bolilor, IDS 11), există o deosebire între consumul nociv de substanțe și dependență. Consumul nociv de substanțe se referă la un model de consum de substanțe care dăunează sănătății fizice sau psihice. Dependența se referă la consumul de substanțe care provoacă poftă puternică și dificultăți în controlarea consumului, consum persistent în ciuda consecințelor adverse, toleranță și sevraj. Unele persoane se pot confrunta în continuare cu probleme legate de consumul de substanțe fără a atinge pragurile clinice pentru consum nociv sau dependență ⁽¹⁸⁾.

Consumul de substanțe și tinerii. Ancheta socială în școli la nivelul UE privind consumul de alcool și alte droguri, efectuată periodic în rândul tinerilor cu vârsta de 15 și 16 ani, demonstrează că aceștia sunt afectați în mod deosebit de fumat și de consumul de alcool, inclusiv cu incidente de intoxicație. Aproape o cincime dintre participanții la studiu au declarat că consumă droguri ilegale, canabisul fiind substanța cea mai consumată. Utilizarea în scopuri nemedicale a medicamentelor eliberate pe bază de rețetă în rândul adolescenților este un motiv de îngrijorare, unii elevi declarând că au consumat până acum tranchilizante sau sedative, precum și analgezice, „pentru a se droga” ⁽¹⁹⁾. Tinerii care sosesc în Europa, cum ar fi solicitanții de protecție internațională, se regăsesc brusc în societăți permissive în ceea ce privește consumul de substanțe, confruntându-se cu potențialele riscuri asociate.

Tinerii pot încerca sau consuma substanțe din diverse motive.

Se iau după comportamentul altora

Părinții și alți adulți care consumă regulat alcool, fumează și/sau consumă substanțe creează o percepție de permisivitate și acceptare a consumului de substanțe. Această percepție este, de asemenea, creată de colegii și prietenii care beau alcool sau consumă canabis și, în general, de un mediu în care cei din același grup social sugerează că consumul de substanțe face parte din experiențele tinereții și este un mod de a te bucura de viață.

⁽¹⁷⁾ EMCDDA, *European Prevention Curriculum. A Handbook for decision-makers, opinion-makers and policy-makers in science-based prevention of substance use* (Programa europeană de formare în domeniul prevenției. Un manual pentru factorii de decizie, formatorii de opinie și factorii politici în domeniul prevenirii consumului de substanțe pe baza datelor științifice), Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, Luxemburg, 2019, EUDA.europa.eu, p. 28-29, accesat la 19 martie 2025, https://www.euda.europa.eu/publications/manuals/european-prevention-curriculum_en. EUPC este conceput pentru a forma profesioniști implicați în elaborarea deciziilor, opiniilor și politicilor de prevenire în Europa în domeniul prevenirii consumului de substanțe pe baza datelor științifice.

⁽¹⁸⁾ EMCDDA, *European Prevention Curriculum. A Handbook for decision makers, Opinion-makers and policy makers in science-based prevention of substance use* (Programa europeană de formare în domeniul prevenției. Un manual pentru factorii de decizie, formatorii de opinie și factorii politici în domeniul prevenirii consumului de substanțe pe baza datelor științifice), Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, Luxemburg, 2019, p. 29-30, accesat la 19 martie 2025, https://www.euda.europa.eu/publications/manuals/european-prevention-curriculum_en.

⁽¹⁹⁾ EMCDDA, *ESPAD Report 2019. Results from the European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs* (Raportul ESPAD 2019. Rezultatele proiectului de anchetă socială în școlile europene privind consumul de alcool și alte droguri), Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, Luxemburg, 2020, accesat la 19 martie 2025 https://www.espad.org/sites/default/files/2020.3878_EN_04.pdf, p. 42-48. Ancheta socială a fost realizată în 49 de țări europene.

Din curiozitate și dorința de a încerca

Substanțele psihoactive pot fi consumate din curiozitate sau pentru a obține o satisfacție imediată, deoarece pot acționa rapid și efectele inițiale pot fi uneori plăcute. Substanțele pot fi, de asemenea, încercate pentru a experimenta și a-ți demonstra independența și pentru a te simți mai matur.

Evadarea din realitate și automedicația

Dacă un tânăr este frustrat și nu are un prieten de încredere sau un cerc social care să-l sprijine, este posibil să apeleze la substanțe pentru a se simți eliberat, mai energic și mai încrezător. Uneori, anumite substanțe pot fi consumate pentru a gestiona stresul (de exemplu, la școală), anxietatea sau depresia. Pentru a atinge aceste obiective, unii pot recurge la stimulente eliberate pe bază de rețetă pentru a se simți mai energici și a-și spori capacitatea de concentrare sau la sedative eliberate pe bază de rețetă pentru a face față stresului emoțional apărut din diferite cauze.

Singurătatea și plictiseala

Pentru unii tineri, poate fi dificil să-și găsească activități de petrecere a timpului liber sau să facă față singurătății. Substanțele le pot oferi senzația că au ceva de făcut și pot constitui în același timp un punct comun pentru socializarea cu colegii și pentru crearea de legături cu un grup.

Lipsa de încredere, nevoia de a se exprima mai liber

Sub influența substanțelor, un tânăr poate simți că este capabil să acționeze cu mai multă încredere, deoarece inhibițiile îi sunt reduse, iar anxietatea socială scade. În acest fel, poți avea curajul să faci lucruri pe care în mod normal nu le-ai face, cum ar fi să dansezi chiar dacă nu ești un dansator bun, să cânți din toată inima chiar dacă nu ești un cântăreț bun sau să-i abordezi pe alții chiar dacă ești foarte timid.

Medii propice

A devenit o obișnuință să vedem oameni, mai tineri și mai în vârstă deopotrivă, consumând alcool sau substanțe în filme, în mass-media populară sau pe rețelele de socializare. Aceste activități vor fi prezentate adesea ca și cum nu ar avea consecințe negative.

Deși consumul ocazional de substanțe ar putea să nu conducă la probleme imediate, consumul frecvent, consumul unor cantități mari, debutul timpuriu, consumul de droguri multiple ⁽²⁰⁾ și modelele riscante (consumul de droguri în asociere cu condusul sau cu activitatea sexuală) pot duce la consecințe negative. Există dovezi solide că consumul frecvent de substanțe poate duce la deteriorarea sănătății fizice și psihice, afectând implicarea și performanțele școlare ⁽²¹⁾.

⁽²⁰⁾ Consumul de droguri multiple se referă la consumul a două sau mai multe substanțe psihoactive, legale sau ilegale, simultan sau secvențial. Consumul de droguri în combinație poate mări riscul de probleme de sănătate și poate complica aplicarea unor intervenții eficace, o problemă care apare, de exemplu, în cazul intoxicațiilor acute.

⁽²¹⁾ Biroul Națiunilor Unite pentru Droguri și Criminalitate, Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură, Organizația Mondială a Sănătății, „Education Sector Responses to the Use of Alcohol, Tobacco and Drugs”, *Good Policy and Practice in Health Education* (Reacțiile sectorului învățământului la consumul de alcool, tutun și droguri. Politici și bune practici în educația pentru sănătate), Broșura 10, 2017, p. 26, accesat la 19 martie 2025, https://cdn.who.int/media/docs/default-source/substance-use/247509eng.pdf?sfvrsn=51329e52_2&download=true.

Anexa II. Ce înseamnă prevenirea eficace a consumului de substanțe?

Prevenirea consumului de substanțe are ca scop oprirea sau întârzierea consumului de substanțe psihoactive. De asemenea, poate juca un rol în reducerea probabilității ca persoanele care au început să consume substanțe să ajungă la consumul problematic de substanțe psihoactive ⁽²²⁾. Majoritatea grupurilor țintă pentru prevenție nu sunt expuse unui risc imediat de tulburări legate de consumul de substanțe, dar pot fi expuse riscului de efecte negative asupra sănătății sau psihologice, de abandon școlar, de probleme cu poliția, de comportamente riscante (de exemplu, comportamente sexuale riscante). Ele pot afecta orice consumator de substanțe.

Studiile arată că amânarea debutului consumului de substanțe în rândul populației de vârstă școlară poate fi realizată dacă prevenția se concentrează atât pe dezvoltarea abilităților personale și sociale ale tinerilor pentru a sprijini socializarea sănătoasă, cât și pe crearea unui mediu propice, cu factori declanșatori limitați pentru comportamente nesănătoase. Aceste strategii de prevenție se concentrează pe:

- dezvoltarea competențelor sociale, a abilităților de a spune nu consumului de substanțe și a unor abilități sănătoase de luare a deciziilor la nivel individual;
- politicile școlare privind consumul de substanțe;
- dezvoltarea unui mediu educațional protector și stimulator, propice învățării și care stabilește reguli clare privind consumul de substanțe ⁽²³⁾ la nivel de mediu și sistemic.

Consumul de substanțe în rândul tinerilor poate face parte adesea dintr-o serie mai amplă de probleme comportamentale și de decizii riscante. Prin urmare, acțiunile de prevenție trebuie să abordeze problema în mod cuprinzător. În loc să se abordeze consumul de substanțe în mod explicit și izolat, accentul trebuie pus pe dezvoltarea abilităților și competențelor sociale pentru a sprijini socializarea sănătoasă și a aborda factorii determinanți și factorii de mediu, sociali și comerciali care duc la astfel de comportamente, mai degrabă decât consumul de substanțe în sine.

⁽²²⁾ Raportul european privind drogurile al EMCDDA 2024, EUDA.europa.eu, 2024, accesat la 5 decembrie 2024, p. 14, <https://emcdda.europa.eu/publications/european-drug-report/2024>.

⁽²³⁾ EUDA „Schools and drugs: health and social responses” (Școli și droguri: răspunsuri medicale și sociale), aprilie 2022, accesat la 4 decembrie 2024, https://www.euda.europa.eu/publications/mini-guides/schools-and-drugs-health-and-social-responses_en.

În ce constă prevenirea consumului de substanțe (cu accent pe tineri)?

AȘA DA	AȘA NU
La nivel mezo (mediu social; comunitate) Asigurarea unor medii: • în care nu sunt disponibile droguri; • care limitează expunerea la comportamente nesănătoase sau riscante; • care promovează situațiile favorabile unui comportament sănătos; • care oferă satisfacție din punct de vedere social. Asigurarea unor conexiuni sociale sănătoase. Asigurarea unor legături familiale sănătoase și a sprijinului și implicării comunității. La nivel micro (nivel individual) • Asigurarea unei implicări semnificative și a unui sentiment de împlinire. • Dezvoltarea competențelor sociale. • Psihoeducație (alfabetizare emoțională, gestionarea emoțiilor și stresului). • Predarea comunicării eficiente și dezvoltarea abilităților interpersonale. • Sprijinirea părinților în dezvoltarea competențelor parentale.	Furnizarea de intervenții cu caracter pur informativ cu privire la: • tipuri de droguri; • efectele negative ale drogurilor asupra organismului și minții; • pedepse aplicate pentru consumul de droguri. Furnizarea de intervenții (în mass-media și pe rețelele sociale) care sugerează implicit că consumul de substanțe ar fi larg răspândit și obișnuit, o normă culturală sau o formă obișnuită de a face față dificultăților.

Oficiul pentru Publicații
al Uniunii Europene

